

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku A. G., C. R., H. G., A. K., A. R. i L. R.
o wpis w księdze wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 23 września 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskujący o wpis A. G. , C. R. , H. G. , A. K. , A. R. i L. R. złożyli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 września 2019 r., oddalającego ich apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 lipca 2019 r., którym oddalono ich wniosek o wpis prawa własności.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

W niniejszej skardze powołano się na przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Skarżący dostrzegli w sprawie następujące zagadnienie prawne: *czy w świetle brzmienia art. 626⁸ § 2 k.p.c., kognicja sądu wieczystoksięgowego w postępowaniu dotyczącym wpisu do księgi wieczystej, obejmuje istniejące wpisy*

w księdze wieczystej, których dotyczy domniemanie prawdziwości z art. 3 ust. 1 u.k.w.h.

Oczywistą zasadność skargi wnioskodawcy wiąże z faktem przyjęcia przez Sąd Okręgowy, że Sąd Rejonowy miał prawo kwestionować istniejący prawomocny wpis w księdze wieczystej oraz inne prawomocne orzeczenia sądów, czym - zdaniem skarżących - w sposób oczywisty naruszył zakres swojej kognicji.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości

zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu - nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą nie spełnia powyższych wymagań. Nie zostało bowiem sformułowane na tle faktycznych i prawnych podstaw rozstrzygnięcia sprawy. Przyczyną, dla której wniosek skarżących został oddalony było niewykazanie tożsamości osoby J. G. , którego następcami prawnymi są wnioskodawcy z osobą J. G. , na rzecz której w 1952 r. dokonano wpisu prawa własności w księdze wieczystej. Dlatego też nie doszło do - postulowanego przez skarżących - obalenia domniemania prawdziwości wpisu z art. 3 u.k.w.h., lecz jedynie skarżący nie podolali ciężarowi wykazania własnego następstwa prawnego po osobie, która widnieje w księdze wieczystej jako właściciel. Dlatego też rozstrzygnięcie zagadnienia w postaci sformułowanej przez wnioskodawców nie miałoby znaczenia dla sprawy.

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r.,

III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Również w tym zakresie argumenty przytoczone przez skarżących nie mogą uzasadnić przyjęcia skargi do rozpoznania. Jak już zaznaczono w odniesieniu do części wniosku obejmującej zagadnienie prawne, Sady rozpoznające wniosek nie naruszyły własnej kognicji, bowiem jego oddalenie wynikało z niedostatecznego wykazania za pomocą dokumentów tożsamości osobowej podmiotów o tym samym imieniu i nazwisku.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

jw